

Strategia ochrony obszarów wodno-błotnych w Polsce wraz z Planem działań

Etap uzgodnień zewnątrzresortowych, opiniowania i konsultacji

W celu wniesienia uwagi konieczne jest wskazanie części dokumentu (zgodnej ze spisem treści dokumentu), której ona dotyczy. Możliwe jest także dodanie uwag ogólnych do całego dokumentu i procesu jego opracowywania - wtedy w kolumnie „Rozdział i strona Strategii” prosimy o wpisane „uwaga ogólna”.

W formularzu przygotowane zostały miejsca na 10 uwag. Liczba składanych uwag nie jest jednak ograniczona. Jeżeli chcą Państwo wnieść większą liczbę uwag należy dodać kolejne wiersze do tabeli.

Lp.	Wnoszący uwagę	Rozdział i strona Strategii	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi
1	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 2.1. (str. 31-32)	Należy oprzeć inwentaryzację mokradł na nowoczesnych danych przestrzennych (LiDAR, teledetekcja satelitarna), a nie wyłącznie na historycznych mapach rolniczo-glebowych z 1965 r..	Opieranie miliardowych inwestycji inżynierskich na danych sprzed blisko 60 lat zagraża całkowitym przeszacowaniem potencjału retencyjnego i błędną alokacją zasobów technicznych.
2	dr inż. Piotr Aulich	Tabela 2.2.1., str. 40	Dokument musi uwzględniać pilne wdrożenie wskaźników emisji gazów cieplarnianych poziomu Tier 2 / Tier 3, bazujących na wytycznych IPCC z 2013 i 2019 roku, w miejsce wartości domyślnych.	Rzeczywista wielkość emisji z polskich zmeliorowanych torfowisk jest kolosalnie niedoszacowana i wynosi ok. 34,7 Mt CO ₂ e, a nie jak dotąd raportowano 4,8 Mt CO ₂ e. Skorygowanie metodyki stanowić będzie twardy argument ekonomiczny dla unijnego wsparcia renaturyzacji.
3	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 3.2. (Cel oper. 1.7, str. 71-72)	W projektach renaturyzacji żyznych torfowisk niskich należy zamieścić bezwzględne wytyczne inżynierskie przeciwdziałające zjawisku "szczytu metanowego", np. usunięcie górnej zmineralizowanej warstwy gleby lub precyzyjne sterowanie poziomem lustra wody poniżej darni.	Zalanie wodą stojącą silnie nawożonych niegdyś tak skutkuje przejściowo wysoce spotęgowanymi wyrzutami metanu wskutek ebulicji. Choć zjawisko to ustępuje korzyściom długofalowym, inżynierskie modelowanie poziomu może ten wyrzut mocno spłaszczyć już we wczesnych fazach inwestycji.

4	dr inż. Piotr Aulich	Załącznik A2. (str. 146)	Proponuję gruntowną weryfikację założeń kosztorysowych dla projektów ponownego nawadniania, oszacowanych w dokumencie w sposób skrajnie optymistyczny na poziom 1000 PLN/ha.	Z inżynierskiego punktu widzenia ogromne rozdrobienie działek i konieczność tworzenia profesjonalnych konstrukcji oporowych dla wody i zabezpieczeń dla dróg lokalnych sprawia, że realny wkład finansowy (CAPEX) będzie wielokrotnie wyższy.
5	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 1.4.2. (str. 21) oraz 3.2.	W odniesieniu do terenów podmokłych ważnych dla obronności w ramach programu Tarcza Wschód rekomenduję pilne wpisanie pełnego zakazu niszczenia tam bobrowych oraz redukcji populacji bobra w pasie granicznym.	Bobry stanowią darmowych inżynierów, którzy spiętrzając wodę na terenach nadrzecznych bez kosztów kształtują niezwykle wydajne fizycznie przeszkody antydostępowe, utrudniając manewrowanie wrogiego ciężkiego sprzętu.
6	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 3.2. (Zadania 1.7.J-M, str. 72)	Dokument powinien skupiać się nie tylko na edukacji rolników, ale przede wszystkim na znoszeniu uciążliwych barier rynkowych dla rolnictwa bagiennego (paludikultury), oraz prawne stymulowanie popytu na bioprodukty.	Brak łańcuchów dostaw dla innowacyjnych materiałów budowlanych (izolacje z pałki i trzciny) całkowicie blokuje szerokie komercyjne wdrożenie tych upraw w Polsce.
7	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 2.2.2. (str. 48) oraz 3.3. (str. 130)	Wskazane jest ostre wyartykułowanie, że kontynuacja planów inwestycyjnych polegających na kaskadyzacji rzek (takich jak budowa zapory na Wiśle w Siarzewie za ponad 4,5 mld zł) jest szkodliwa i zaprzecza głównym celom operacyjnym Strategii.	Budowa takich konstrukcji hydrotechnicznych wstrzymuje migrację osadów, emituje gazy cieplarniane ze zbiornika zaporowego i napędza potężną erozję denną uderzającą w zasoby wód gruntowych w dół zlewni.
8	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 3.4. (str. 131)	Postuluję dopisanie zadania polegającego na sfinansowaniu w kraju profesjonalnej sieci pomiarowej wymiany gazów cieplarnianych opartą na technologii kowariancji wirów (Eddy Covariance) na głównych restytuowanych ekosystemach.	Jedynie precyzyjne wyniki fizyczne z terenu stanowią będą podstawę pozwalającą na weryfikację modeli, a także na skuteczne rozwijanie zjawiska offsetowania emisji na torfowiskach przez zmotywowany biznes.

9	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 1.4. (str. 8) oraz Załącznik A2	Należy zalecić obligowanie inwestorów do stosowania wskaźnika gotowości do płacenia (Willingness to Pay) w ocenach usług ekosystemowych w procedurach CBA dla publicznych prac utrzymaniowych w korytach rzecznych.	Nowoczesna wycena środowiskowa jednoznacznie udowadnia, że Polacy popierają finansowo renaturyzację. Precyzyjne zastosowanie wskaźnika wykaże skrajną nieopłacalność społeczno-ekonomiczną betonowania rzek.
10	dr inż. Piotr Aulich	Rozdział 2.2.2. (str. 47)	Należy dobitnie sformułować postulat, iż rzekome prace "utrzymaniowe" polegające na prostowaniu i odmulaniu rzek muszą zniknąć z działań administratorów cieków, będąc wprost generatorem potężnych susz hydrologicznych.	Niszczenie meandrów skraca bieg wody i podnosi spadek hydrauliczny koryta, co wprost dramatycznie przyspiesza ucieczkę wody ze zlewni i obniża zwierciadło wód podziemnych, pogłębiając chociażby zjawisko wielkoobszarowego wysychania Wielkopolski i zachodu kraju